

**ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО – ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітній рівень перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма Економічна безпека підприємства
Шифр за ОПП: ОК - 16
Мова навчання: українська

Розробник:

ШАЛІМОВ Володимир, доцент кафедри
господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки,
кандидат економічних наук, доцент,

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету №4
ДонДУВС

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Сергій ВАСИЛЬЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Економічна безпека підприємства
«25» серпня 2023 р.

Гарант ОПП

Олена ГУЗЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	2-й	2-й
Семестр:	3-й	3-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	2	
Лекції:	20 годин	6 годин
Семінарські:	20 годин	6 годин
Практичні:		
Самостійна робота:	80 годин	108 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:9

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок про закономірності, що склалися в теперішній час у сфері фінансів держави, фінансів підприємницької діяльності, фінансів населення, грошових - кредитних відносин, розкриття шляхів використання цих відносин в практиці господарювання, засвоєння сукупності заходів грошово-кредитної політики держави, що використовуються для регулювання та стабілізації грошово-кредитної системи країни.

Завдання навчальної дисципліни: висвітлення теоретичних основ функціонування в ринковій економіці таких економічних категорій як гроші, кредит, грошовий, фінансовий та валютний ринок, а також визначення на цій основі методологічних засад формування, розвитку та діяльності банків, банківської, грошової, валютної та кредитної систем країни; вивчення теоретичних основ і форм функціонування фінансів, оволодіння основними прийомами та методами, що використовуються для ефективного управління фінансовими ресурсами суспільства.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінанси, гроші та кредит» належить до обов'язкових навчальних дисциплін загальної фахової підготовки. Базою для вивчення дисципліни виступають дисципліни «Економічна теорія»; «Макроекономіка»; «Національна економіка».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 4	ПРН 7	ПРН 9
Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	+		
Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.		+	
Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.			+

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність, функції, концепції грошей і кредиту та їх роль у ринковій економіці;
- теоретичні основи функціонування державних фінансів;
- основні складові фінансової системи ринкової економіки та основні фінансові важелі і стимули управління фінансовими відношеннями, що складаються в суспільстві;
- закономірності та специфіку функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики;
- структуру та практичні засади функціонування грошової системи;

- основи побудови банківської системи та операцій банків;
- закономірності розвитку і функціонування валютного ринку;
- причини та закономірності розвитку інфляційних процесів, а також методи державного регулювання інфляції;
- особливості функціонування та інструментарій небанківських фінансових посередників.

вміти:

- здійснювати порівняльний аналіз існуючих теоретичних концепцій та теорій грошей та кредиту; об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються в суспільстві;
- аналізувати стан та перспективи розвитку системи фінансового посередництва;
- оцінювати вплив грошово-кредитної сфери на соціально-економічні процеси;
- аналізувати процеси, що відбуваються на грошово-кредитному ринку, у тому числі щодо грошово-кредитної політики центробанку;
- використовувати отримані знання у практичній діяльності, зокрема фаховій, а також при здійсненні наукових досліджень.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма навч.					заоч. форма навч.				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб
1	2	3	4	5	8	8	9	10	11	15
Змістовий модуль 1. Гроші, грошовий ринок та грошові системи										
Тема 1. Сутність та функції грошей	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 2. Теорії грошей	12	2	2	-	8	12	1	1	-	10
Тема 3. Грошовий оборот і грошові потоки	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 4. Грошовий ринок та грошові системи	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 5. Інфляція	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Усього годин за модулем 1.	60	10	10	-	40	60	4	2	-	54

Змістовий модуль 2. Фінанси, фондовий ринок та банківська система										
Тема 6. Кредит у ринковій економіці та кредитні системи	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 7. Сутність і функції фінансів. Фінансова система	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання і населення	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 9. Фондовий ринок та фінансові інструменти	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 10. Банківська система та спеціалізовані кредитно-фінансові установи	12	2	2	-	8	12	-	2	-	10
Усього годин за модулем 2.	60	10	10	-	40	60	2	4	-	54
Усього годин	120	20	20	-	80	120	6	6	-	108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ГРОШІ, ГРОШОВИЙ РИНОК ТА ГРОШОВІ СИСТЕМИ

Тема 1. Сутність та функції грошей. Походження грошей. Концепції походження грошей. Поява грошей як результат еволюційного розвитку товарного обміну. Роль держави у творенні грошей. Сутність грошей. Гроші як загальний еквівалент і особливий товар. Гроші як абсолютно ліквідний актив. Функціональний підхід до визначення сутності грошей. Гроші як гроші та гроші як капітал. Форми грошей та їх еволюція. Повноцінні гроші: сутність, еволюція. Демонетизація золота. Сутність та кредитна природа неповноцінних грошей. Розвиток неповноцінних грошових форм. Вартість грошей. Вартість грошей як грошей. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу. Функції грошей. Поняття функції грошей. Проблема функцій грошей в економічній теорії. Суть, сфера використання та особливості реалізації функцій міри вартості, засобу обігу, засобу платежу, засобу нагромадження, світових грошей. Взаємозв'язок

функцій грошей. Вплив на функції грошей зміни вартості грошей. Якісні властивості грошей.

Тема 2. Теорії грошей. Металістична теорія грошей. Номіналістична теорія грошей. Кількісна теорія грошей. Товарна теорія грошей. Дж.М. Кейнс і його внесок у кількісну теорію грошей. Сучасний монетаризм. Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез у теорії грошей.

Тема 3. Грошовий оборот і грошові потоки. Грошовий оборот. Сутність та економічна основа грошового обороту. Модель грошового обороту. Грошові потоки та їх балансування. Структура грошового обороту за економічним змістом та формою платіжних засобів. Сектор грошового обігу, сектор фіскально-бюджетного обороту, сектор кредитного обороту. Сектори готівкового та безготівкового обороту. Маса грошей в обороті. Грошова маса: поняття, класифікація. Вплив зміни грошової маси на економічні процеси. Грошові агрегати: поняття, характеристика. Грошова база. Швидкість обігу грошей: поняття; методи розрахунку; фактори, що її визначають. Закон грошового обігу: сутність, вимоги та наслідки їх порушення. Механізм зміни маси грошей в обороті. Первинна емісія центрального банку. Вторинна емісія депозитних грошей комерційними банками.

Тема 4. Грошовий ринок та грошові системи. Сутність та структура грошового ринку. Попит на гроші. Пропозиція грошей та механізм її формування. Рівновага на грошовому ринку. Грошова система. Сутність, призначення та структура грошової системи. Елементи національної грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Системи металевого та паперово-кредитного обігу. Ринкові та неринкові грошові системи. Відкриті та закриті грошові системи. Регульовані та саморегульовані грошові системи. Необхідність створення грошової системи. Створення та розвиток грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні. Платіжні системи. Платіжні інструменти. Організаційна структура платіжної системи. Якісні характеристики платіжної системи. Монетарна політика – ключовий механізм грошової системи. Методи державного регулювання грошового обороту та грошового ринку.

Тема 5. Інфляція. Інфляція. Сутність та форми прояву інфляції. Види інфляції за формою прояву; за темпами знецінення грошей; за чинниками, що спричиняють інфляційний процес. Вимірювання інфляції. Закономірності інфляційного процесу. Причини інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Методи державного регулювання інфляції. Кейнсіанський підхід до регулювання інфляції. Дефляційна політика. Політика доходів. Заходи антиінфляційної політики ринкового спрямування. Особливості інфляційного процесу в Україні. Грошова реформа як складовий елемент антиінфляційних

заходів. Сутність грошової реформи. Види грошових реформ за глибиною реформаційних заходів, за характером обміну старих грошей на нові, за порядком введення в обіг нових грошей. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

Змістовий модуль 2. ФІНАНСИ, ФОНДОВИЙ РИНОК ТА БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

Тема 6. Кредит у ринковій економіці та кредитні системи. Сутність кредиту. Теоретичні концепції кредиту. Натуралістична теорія кредиту. Капіталотворча теорія кредиту. Об'єкт та суб'єкти кредитних відносин. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту. Функції кредиту. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Стадії та закономірності руху кредиту. Принципи кредитування. Поняття кредитної системи та її структура.

Тема 7. Сутність і функції фінансів. Фінансова система. Історичний аспект становлення та розвитку фінансової науки. Предмет і метод фінансової науки. Фінансова наука в Україні. Сучасна світова наукова фінансова думка. Сутність фінансів: концепції, ознаки, функції. Генезис фінансів: причини виникнення фінансів, етапи розвитку. Зміст фінансових відносин: суб'єкти та об'єкти, моделі фінансових відносин в суспільстві. Фінансові ресурси як носій фінансових відносин. Суть і поняття фінансової системи країни. Структура фінансової системи України. Принципи побудови фінансової системи. Сфери та ланки фінансових відносин: державні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, міжнародні фінанси. Бюджетна та податкова система держави. Фінансовий ринок як забезпечуюча ланка фінансової системи. Організаційна структура фінансової системи. Вплив фінансової системи на темпи та пропорції розвитку економіки. Сутність та завдання фінансової політики. Суб'єкти фінансової політики.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання і населення. Сутність та функції фінансів підприємства. Склад активів підприємства. Поняття фінансів населення та фінансів домогосподарств. Фінансові аспекти соціального захисту населення. Інвестиційна діяльність населення.

Тема 9. Фондовий ринок та фінансові інструменти. Поняття про фінансовий ринок, його значення. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суть фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Класифікація фінансових ринків. Характеристика ринку цінних паперів. Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатись в Україні. Основні характеристики цінних паперів. Правове регулювання фінансового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів. Фондова біржа: правове положення,

організація і порядок роботи. Українська фондова біржа: передумови її створення., основні риси, принципи діяльності, завдання і функції. Види угод, які укладаються на фондовій біржі та їх характеристика. Правила реєстрації угод. Форми членства на фондовій біржі. Умови допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах в Україні. Правила торгівлі на фондовій біржі. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Тема 10. Банківська система та спеціалізовані кредитно-фінансові установи. Комерційні банки: поняття, призначення, класифікація. Походження та розвиток комерційних банків. Основи організації та особливості діяльності комерційних банків. Банківські послуги: поняття, класифікація, характеристика. Пасивні операції комерційних банків. Активні операції банків. Стабільність банків і механізм її забезпечення. Економічні нормативи діяльності комерційних банків. Прибутковість як елемент банківської стабільності. Причини створення центральних банків та особливості їх діяльності у сучасних умовах. Організаційно-правовий статус центральних банків. Функції та основні напрями діяльності центробанку. Функції центрального банку. Основні напрями діяльності центробанку: емісійний центр держави, банк банків, орган банківського регулювання та нагляду, банкір і фінансовий агент уряду, провідник монетарної політики. Національний банк України – центральний банк держави. Особливості становлення НБУ. Принципи функціонування НБУ. Функції та операції НБУ. Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами та ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування. Страховий ринок. Поняття страхового ринку. Організаційні форми існування страхових компаній. Учасники страхового ринку. Формування і розвиток страхового ринку в Україні. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні. Ліцензування страхової діяльності. Пенсійні фонди України. Інститути спільного інвестування.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання:

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

19-20 балів – «5» відмінно;

15-18 балів – «4» добре;

10-14 балів – «3» задовільно;

0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

для заочної форми навчання:

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Залік
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведення оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 20 =$$

При оцінюванні заліку на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

50-60 балів – «відмінно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти повністю виконали завдання та надали вірне розкриття питань.

40-49 балів – «добре» – здобувачі та здобувачки вищої освіти виконали завдання та допустив незначні помилки, при розкритті питань, що суттєво не впливають на загальний висновок;

30-39 балів – «задовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти надали ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, при розкритті питань, які приводять до викривлення рішення;

0-29 балів – «незадовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти не можуть виконати завдання або роблять принципові помилки, які викривлюють усе рішення щодо розкриття питань.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок

82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові:

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. К., 2017. 340 с.
http://management.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96_%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_2017.pdf
2. Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика. Київ: ЦУЛ, 2019. 578 с.
3. Слободянюк О. В. Фінанси, гроші, кредит : практикум для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / О. В. Слободянюк, В. О. Котлубай, Г. Ю. Лазарева, І. Ф. Примаченко. Одеса : НУ «Одеська юридична академія», 2021. 106 с.
<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15539/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Тимохова Г. Б.: Нар. укр. акад. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 592 с.

5. Фінанси, гроші та кредит: навчальний посібник / Політило М.П., Хома І.Б., Чубка О.М., Ярошевич Н.Б., Якимів А.І. Львів: Новий Світ-2000. 2022. 234 с.

Додаткові:

1. Банківська система : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / [Береславська О.І., Кужелєв М.О., Ключко Л.А., Пернарівський О.В. та ін.] ; за ред. О.І.Береславської. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 486 с.

2. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с.

[https://financial.lnu.edu.ua/wp-](https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf)

[content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf](https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf)

3. Береславська О.І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посібник. Ірпінь: Університет ДПС України, 2019. 368 с.

4. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та Г 86 ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2011. 589 с. URL:

https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/20426/groshi_kredyt.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.

6. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М.Лазепко та ін.]; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2011. 589 с.

7. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. К. : ВНЗ «Уні верситет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.

https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0002.pdf

8. Зянько, В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.

http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Zjanko_2021_106.pdf

9. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. URL:

https://eprints.oa.edu.ua/8419/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%96%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf

10. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національно-го університету «Острозька академія», 2021. 332 с.

11. Маслій Н. Д., Дем'янчук М.А. Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід : навчальний посібник. Одеса : Астропринт, 2022. 384 с. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/33850>
12. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. К.: Центр учбової літератури, 2018. 416 с. <https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5676/1/Finansy.pdf>
13. Фінансовий ринок: навч. посібник / за ред. д-ра екон. наук, проф.. Б.І. Пшика. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 555 с.
14. Фінансовий ринок: підручник: у 2-х т. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелєв М. О. та ін (Береславська О.І.). ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. Ірпінь: УДФСУ, 2018.
15. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3730/1/%D0%A9%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%96%D0%BD%20%D0%90.%D0%86.%20%D0%93%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82.pdf>
16. Юхименко П.І. Теорія монетаризму: Навч. посібник. К.: Кондор, 2008. 378с.
17. Mishkin, Frederic S. The economics of money, banking and financial markets / Frederic S. Mishkin, Apostolos Serletis. 4th Canadian ed. 2011. http://bibliotheque.pssfp.net/livres/THE_ECONOMICS_OF_MONEYS_BAMKING_AND_FINANCIAL_MARKETS.pdf
18. The Future of Money. OECD, 2002. <https://www.oecd.org/futures/35391062.pdf>

Нормативно-правові акти:

1. Бюджетний кодекс України (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року №2121-III (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3125-12>
3. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21 червня 2018 року №2473-VIII (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
4. Закон України «Про депозитарну систему» від 6 липня 2012 року №5178-VI (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
5. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року №1629-IV (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi&nreg=1629-15>
6. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинних шляхом» від 28 листопада 2002 року №249-IV (в редакції закону від 18 травня 2010 року №2258-VI) (із

змiнами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/249-15>

7. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

8. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

9. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 року №40-IV (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>

10. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 15 березня 2001 року №2299-III (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>

11. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 5 липня 2012 року №5080-VI (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>

12. Закон України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 року №898-IV (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>

13. Закон України «Про кредитні спілки» від 20 грудня 2001 року №2908-III (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>

14. Закон України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 року №679-XIV (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>

15. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 9 липня 2003 року №1057-IV (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>

16. Закон України «Про організацію формування та обігу кредитних історій» від 23 червня 2005 року №2704-IV (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-15#Text>

17. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю» в редакції Заокну України №5463-VI від 16.10.2012 (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-12>

18. Закон України «Про платіжні послуги» від 30 червня 2021 року №1591-IX (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n2>

19. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 року №922-VIII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#n608> .

20. Закон України «Про Рахункову палату» від 11 липня 1996 року №315/96-ВР (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=315%2F96-%E2%F0>

21. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 червня 1996 року №93/96-ВР (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>
22. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року №4452-VI (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>
23. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 року №85/96-ВР (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 4 лютого 2021 року (зі змінами та доповненнями). URL : №1201-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
25. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року №2664-III (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>
26. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року №2664-III (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
27. Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19 червня 2003 року №978-V (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/978-15>
28. Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 року №2740-III (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2740-14>
29. Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 03.12.1990 № 507-XII (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
30. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року №3480-IV (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>
31. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків», схвалена постановою Правління НБУ від 15.03.2004 року №104 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04#Text>
32. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року №2755-VII (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
33. Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів, затверджене Постановою правління НБУ від 10.12.2019 року №148 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-19#Text>
34. Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS, затверджене Постановою Правління НБУ

від 08.05.2002 №171 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02#Text>

35. Постанова Кабінету Міністрів України «Про концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки» від 01.06.1995 № 384 (із змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/384-95-%D0%BF#Text>

36. Постанова НБУ від 28.08.2001 р. №368 «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>

37. Постанова Правління НБУ від 02.01.2019 року №1 «Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#Text>

38. Постанова Правління НБУ від 04.02.1998 року №34 «Про затвердження Класифікатора іноземних валют» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#n15>

39. Постанова Правління НБУ від 29 вересня 2022 року №210 «Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#n7>

40. Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 року №162 «Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>

41. Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 року №163 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

42. Постанова Правління НБУ України від 21.02.2018 року №14 «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України» (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#n653>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://https://www.rada.gov.ua/>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

4. Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL:

<https://ukrstat.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://aub.org.ua>

8. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua>

9. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua>

10. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

11. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>

12. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL:: <http://uainsur.com>

13. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.kmu.gov.ua/>

14. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>

15. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <https://www.fg.gov.ua/>

16. Офіційний сайт Співтовариства всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication). URL: <https://www.swift.com/>

17. Офіційний сайт Української фондової біржі. URL: <http://ukrse.com.ua/>

18. Офіційний сайт УкрСВІФТ. URL: <https://www.ukrswift.org/>

19. Офіційний сайт Bitcoin. URL: <https://bitcoin.org/en/>

20. Офіційний сайт Криптовини. URL: <https://cryptonovunu.com.ua/category/statti/>